

(м. КРАКІВ, ПОЛЬЩА)

(м. СВІШТОВ, БОЛГАРІЯ)

(м. МІТТВАЙДА, НІМЕЧЧИНА)

(м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)

(м. ЯССИ, РУМУНІЯ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ РИНКУ ТА
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ
ІМ. ДИМИТРА А. ЦЕНОВА
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
ЯСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. А.Й. КУЗИ

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

**25-26 квітня
2024 року**

**Збірник матеріалів XXII Міжнародної
науково-практичної конференції
Одеського національного
економічного університету**

*Матеріали публікуються в авторській редакції
з незначною загальною правкою укладачів, відповідальність за зміст
та достовірність досліджень несуть автори.*

*Відповідальні за випуск, укладачі:
Батанова Т. В., Будна В. О.*

Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XXII Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного економічного університету, 25-26 квітня 2024 р. Одеса : ОНЕУ, 2024. 402 с.

Особливості розвитку економіки України протягом останніх років характеризуються процесом системної інституціональної трансформації. Відбуваються глибокі економічні зміни, активно формуються нові підходи до управління економікою, вдосконалюються ринкові методи господарювання, реалізуються євроінтеграційні процеси та здійснюються адаптація та зміни українського законодавства відповідно до нормативної бази ЄС.

Складність та суперечливість сучасних трансформаційних процесів, нагальність розв'язання цих та інших проблем обумовлює актуальність та прикладне значення їх усебічного вивчення та об'єктивної економіко-правової оцінки. Сучасні виклики для світової економіки, пов'язані з подоланням наслідків пандемії COVID-19, а також руйнівні наслідки для усіх сфер життєдіяльності України в умовах військової агресії з боку Російської Федерації, потребують переосмислення соціально-економічних процесів, які відбуваються, та прийняття адаптивних або, в деяких випадках, радикальних рішень в управлінні країною та захисту її міжнародно визнаних кордонів та національних інтересів.

Конференція покликана консолідувати науковців та фахівців навколо вирішення економічних проблем, які постають перед нашою країною у цих складних умовах.

Матеріали конференції орієнтовані на науковців, аспірантів та студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, а також фахівців економічних підрозділів підприємств та організацій.

планування [1]. В роботі А. Санчес Медіни проаналізовано теоретико-методологічні уявлення про закономірності ануляції бронювань та можливості коригування політики ануляції та тактики овербукінгу готелю відповідно до особливостей його бронювання [2].

Болгарський вчений С. Іванов визначив усі можливі комбінації між рівнями овербукінгу кожного типу номерів та фактичною кількістю ануляцій, незаїздів і дострокових виїздів, з якими може зіткнутися готель, і сформулював вартість овербукінгу в кожній з цих комбінацій [3]. Німецькі дослідники обґрунтували необхідність використання фрагментів овербукінгу, які можуть забезпечити до 3-кратного збільшення доходу в реалістичних сценаріях з мінімальним впливом на рівень обслуговування [4].

Механізми вирішення проблем овербукінгу достатньо ґрунтовно опрацьовано в науковій літературі. Розповсюдженим підходом є комп'ютеризована модель бронювання, яка заохочує менеджерів з бронювання до овербукінгу. Згідно з теорією Вазерфорд і Баділі овербукінг – це техніка управління бронюванням, яка передбачає продаж більшої кількості номерів, ніж є в наявності [5]. Використання підприємствами готельного господарства комп'ютерних імітаційних моделей дозволяє оптимізувати процес бронювання і прогнозувати можливість незаїздів або ранніх виїздів за різними дистрибуційними каналами.

Література

1. Petricek, M., Chalupa, S., & Melas, D. (2021). Model of price optimization as a part of hotel revenue management – stochastic approach. *Mathematics*, Vol. 9 (13), 1552.
2. Sánchez-Medina, A. J., & Eleazar, C. (2020). Using machine learning and big data for efficient forecasting of hotel booking cancellations. *International Journal of Hospitality Management*, Vol. 89, 102546.
3. Ivanov, S., Del Chiappa, G., & Heyes, A. (2021). The research-practice gap in hotel revenue management: Insights from Italy. *International Journal of Hospitality Management*, Vol. 95, 102924.
4. Zanzi, L., Sciancalepore, V., García Saavedra, A., Schotten, H. D., & Costa-Pérez, X. (2020). LACO: A latency-driven network slicing orchestration in Beyond-5G Networks (In Press). *IEEE Transactions on Wireless Communications*. DOI: <https://doi.org/10.1109/TWC.2020.3027963>.
5. Weatherford, L. R., & Bodily, S. E. (1992). A taxonomy and research overview of perishable-asset revenue management: Yield management, overbooking, and pricing. *Operations research*, Vol. 40 (5), pp. 831–844.

УДК 338.46:347.45/47

Кунділовська Тетяна Анатоліївна

к. т. н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет (Україна)

НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН У ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ

JEL classification: K120; L830

Діяльність підприємств готельного господарства регулюється низкою законодавчих і нормативних актів, які є важливим фактором адміністративного впливу на підприємців з боку держави, а також гарантують забезпечення прав споживачів на отримання безпечних послуг відповідно до їх свідомого і компетентного вибору. Знаходження балансу між потребами і вимогами споживача та можливістю підприємців гармонійно враховувати чинники зовнішнього і внутрішнього середовища є визначальним для забезпечення суспільних інтересів та сприятливих умов ефективного функціонування готельної індустрії [1, с. 41].

Тому визначення правових засад договірних відносин у сфері надання готельних послуг є актуальним в умовах невизначеності, які пов'язані із стрімкими змінами політичної і економічної ситуації в Україні.

Договір на надання готельних послуг має комплексний характер, складається із послуг тимчасового розміщення, обслуговування номеру, додаткових послуг – бронювання, ресторанного обслуговування, зберігання майна і особистих речей та інших послуг відповідно до категорії готелю. Споживач зобов'язується сплатити за ці послуги встановлену плату. Асортимент і вартість додаткових послуг відрізняється залежно від розсуду власника, ступеня ризику здійснення їм

підприємницької діяльності з метою отримання прибутку, може враховувати місце розташування готелю, сезонний попит, інші чинники [2, с. 11].

Договір характеризується як консенсуальний (вважається укладеним з моменту досягнення умов договору), двосторонній (в якому є одна сторона – суб'єкт господарювання, що надає послуги з тимчасового розміщення, та інша сторона – споживач), оплатний, строковий, публічний.

Для споживача, який користується послугами проживання у готелі, важливим є заключення такого договору про надання готельних послуг, що забезпечить сталість його умов, належність якості послуг, унеможливить зміну умов договору без згоди гостя, та відшкодування моральних і матеріальних збитків. Застосування системи сплати залікової неустойки і штрафів за невиконання чи неналежне виконання договору найбільш повно гарантуватиме права гостей та підвищить відповідальність виконавця за якість надання послуг [3, с. 146].

Відповідальність за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю чи майну споживача, визначається відповідно до Закону України «Про туризм» [4, ст. 22]. Закон України «Про захист прав споживачів» обумовлює отримання гарантій захисту всіх прав і законних інтересів гостей готелю у разі порушень умов договору [5, с. 10].

Отже, законодавче і нормативне забезпечення діяльності підприємств у сфері надання готельних послуг є головною передумовою для задоволення потреб споживача та захисту його прав. Разом з тим, дуже важливо своєчасно відслідковувати та гармонізувати міжнародні норми, які регулюють сферу гостинності.

Література

1. Колесніченко А. С. Нормативно-правове регулювання та державна підтримка розвитку готельної індустрії як інституту туризму. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 23. С. 37–42.
2. Коросташивець Ю. Г. *Цивільно-правове регулювання надання готельних послуг* : автореф. дис. канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2017. 21 с.
3. Устінський, А. В. Щодо питання про відповідальність за договором про надання готельних послуг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Право. 2016. Вип. 36 (1). С. 144–147.
4. *Про туризм* : Закон України № 324/95-ВР від 05.09.1995 р. (станом на 01.01.2024 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text> (дата звернення: 07.04.2024).
5. *Про захист прав споживачів* : Закон України № 1023-XII від 12.05.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text> (дата звернення: 07.04.2024).

УДК 338.48-53:331.101.262

Лебедєв Ігор Васильович

*д. е. н., доцент кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу,
Одеський національний економічний університет (Україна)*

РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ЯК ФАКТОР ЗБІЛЬШЕННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

JEL classification: Z320

Трудовий потенціал – це сукупність здібностей людей до праці, заснованих на професійних знаннях, практичних навичках та особистісних рисах. Якісні та кількісні характеристики трудового потенціалу залежать від умов його формування, розвитку і реалізації.

Мета дослідження: здійснити аналіз сучасного стану рекреаційно-туристичної сфери України і запропонувати заходи з її подальшого розвитку і підвищення ролі у збільшенні трудового потенціалу. Формування, нагромадження і розвиток трудового потенціалу здійснюється шляхом задоволення життєвих потреб, підвищення якості життя, освіти і виховання, придбання людиною нових знань і навичок, надання можливостей для збільшення і реалізації інтелектуальних і фізичних здібностей до продуктивної праці. Значну роль у збільшенні трудового потенціалу грає рекреаційно-туристична сфера, яка виконує низку важливих функцій: економічних – задоволення попиту населення на відповідні товари і послуги, збільшення ВВП, поповнення бюджетів різних рівнів, надання робочих